

זהמה לעופות כו' וחטאת נקבה, מה שאין כן
 בעופות. פירש החסדי דוד, שחטאת של הדיוט
 יחיד קפיד זה קרא דאין כשר אלא נקבה,
 משא"כ בחטאת העוף שהוכשרו זכר ונקבה ע"ש.
 ומבואר שחטאת העוף כשר גם בזכר. והנה
 בתוספתא שם (ה"י) איתא עוד, אלו דברים שבין
 עופות לבהמה כו', והוכשרו להביא נקבות
 בזכרים לעולות כו', מה שאין כן בבהמה. ובחסדי
 דוד שם כתב, מה דחשיב מעלה בעוף שהוכשרו
 הנקבות בזכרים לעולה, אע"ג דצרישא חשיב
 להא דחטאת נקבה לחומר בבהמה. היינו לגבי
 המקריב שהמביא חטאת בהמה חייב לאהדורי
 אנקבה דוקא ולא מהני ליה זכר, משא"כ המביא
 חטאת העוף כגון מחוסר כפורים דסגי ליה
 במאי דמשכח בין זכר בין נקבה. אבל הכא קאמר
 לגבי הנקרבין, יש קדושה ומעלה טפי בעופות,
 שהוכשרו בהן נקבות בזכרים להקריבן לעולה,
 משא"כ עולת בהמה דכתיב זכר תמים ע"ש. [ויש
 לעיין, אמאי לא אמר צרישא גם, ועולה זכר,
 היינו דבעולה חייב להביא זכר דוקא ולא מה
 דמשכח, משא"כ בעופות]. ונראה דאין להקשות
 אמאי לא אמר צריפא גם דבחטאת העוף
 הוכשרו להביא גם זכרים, משא"כ חטאת בהמה
 שמביא רק נקבה. דעל זה אינו יכול לומר מה
 שאין כן בבהמה, דהרי יש שמביאין גם זכרים
 בבהמה, כגון הנשיא ומשיח וצית דין.

ובדברי חסדי דוד הנ"ל, שהתוספתא צרישא
 חשיב הא דחטאת נקבה לחומר
 בבהמה, שחייב לחזר אחר נקבה דוקא ולא מהני
 ליה זכר. יש לעיין ממ"ש זכריות (כו א),
 כולהו מיחיד לא אחיין, דאיכא למיפרך מה
 ליחיד שכל קרבנו נקבה. פירש"י יחיד בעי
 ידיעה ודאית שכן קל הוא שכל קרבנו נקבה,
 אבל נשיא דמייתי שער זכר אימא החמירו

ובספק נמי ליימי חטאת ע"ש. ומבואר דמה
 שהיחיד מביא חטאת נקבה הוא קולא ולא
 חומרא. ולכן היה נראה דלא כהחסדי דוד, אלא
 ז"ל דהתוספתא בתמורה שם, אינו מקפיד
 למיחשב החומרות דוקא, אלא קחשיב כל
 הדברים שיש בין בהמה לעופות. ובפירוש דברי
 הגמ' זכריות שם, נתקשה הצאר שבע, אמאי
 נחשב קרבן נקבה לקולא וקרבן זכר לחומרא.
 [ועיין במשך חכמה פ' ויקרא (ד, כג) בפסוק
 או הודע אליו חטאתו]. ובספר נר תמיד עמ"ס
 זכריות שם כתב, דבעולם מצויים בהמות
 נקבות יותר מזכרים, וכיון שמצויים יותר אפשר
 לקנותם בזול, משא"כ זכרים ע"ש.

כשמביא זכר ונקבה אם יקח הזכר לעולה והנקבה לחטאת
 והנה הדין הוא כשמביא חטאת ועולה מן
 העוף, צריך להביא החטאת והעולה
 שניהם ממין אחד, שניהן תורין או שניהן בני
 יונה. וכדאיתא במס' קנים (פ"ז מ"ה), אין
 מביאין תורין כנגד בני יונה ולא בני יונה כנגד
 תורין, אלא או שניהם תורין או שניהן בני יונה.
 וכן פסק הרמב"ם בהל' פסוהמ"ק (פ"י ה"א),
 אין אדם מביא חובתו גזול אחד תור ואחד בן
 יונה, אלא או שניהן תורין או שניהן בני יונה.
 ולמה שביארנו יכול להביא מה שיש לו זכר או
 נקבה בין לעולה בין לחטאת. ונראה שאף אם
 מביא זכר ונקבה, אין שום הידור שיפריש הזכר
 לעולה והנקבה לחטאת, אלא יכול אף לכתחילה
 ליקח הנקבה לעולה והזכר לחטאת. איברא
 מהרח"ו ז"ל בספר עץ הדעת טוב פ' מצורע
 ד"ה וצריך להעיר (דף קלט ע"א) כתב, דאם
 מביא מתורים ובני יונה זכר ונקבה, אז טוב הוא
 שהאחד המיוחד לחטאת היא הנקבה יוקרב
 לחטאת, והאחד המיוחד אל עולה הוא הזכר
 יוקרב עולה, אבל לעיכובא אינו פוסל ע"ש.